

Potraty podle základních sociodemografických charakteristik

VERZE 2025-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Jitka Jírová ¹ , Lenka Szczuková ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	² Marek Ľubušký ² Fakultní nemocnice Olomouc
Datum vytvoření dokumentu:	26.06.2025
Datum poslední aktualizace:	08.12.2025
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	26.06.2025
Datum schválení poradou vedení UZIS:	02.07.2025
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	NR-11-01
Klíčová slova	NRRZ, Národní registr reprodukčního zdraví, potrat, věk ženy, druh potratu, umělé přerušování těhotenství, spontánní potrat, pořadí potratu
EuroVoc	porodnost
Citace:	Jírová J., Szczuková L., Jarkovský J., Klimeš D., Komenda M., Dušek L. Potraty podle základních sociodemografických charakteristik. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2583-potraty-sociodemograficke-charakteristiky-otevrena-data . ISSN 2695-0340
Datový souhrn dostupný na:	http://www.nzip.cz/data/2583-potraty-sociodemograficke-charakteristiky-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Primárním cílem této datové sady je hodnocení potratovosti v ČR. Obsahuje základní sociodemografické údaje o ženě – věk, vzdělání, rodinný stav, zaměstnání, státní příslušnost, a dále informace o potratu – typ potratu, stáří plodu a pořadí potratu, a to ve formě plně anonymizovaných primárních dat.

Jde o tematicky zaměřenou datovou sadu, která obsahuje reálná plně anonymizovaná individuální data o potratech v České republice. Datová sada má za cíl postihnout úzce vymezenou tematickou oblast a umožnit uživatelům vlastní analytické zpracování. Stejně jako ostatní tematické datové sady je i tato zcela samostatná, navzájem nepropojitelná s jinými sadami.

1.2 Základní informace

V rámci zveřejňování dat z Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ) byla připravena datová sada, která přináší informace o potratech provedených v ČR. Obsahuje základní socioekonomické údaje o ženě – věk, vzdělání, rodinný stav, zaměstnání, státní příslušnost, a dále informace o potratu – typ potratu, stáří plodu a pořadí potratu, a to ve formě plně anonymizovaných primárních dat.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

Jeden řádek souboru obsahuje informaci o jednom potratu a včetně stratifikace dle základních charakteristik.

Jedná se o údaje vykazované na hlášení o potratu do Národního registru reprodukčního zdraví, modul potratů. Obsah tohoto hlášení je vymezen Datovým rozhraním NRRZ, blíže viz dokumentace [Národního registru reprodukčního zdraví](#).

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Datová sada zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů o ženách s potratem, umožňuje proto sumarizovat potraty podle roku události, kraje bydliště, věku ženy, rodinného stavu, vzdělání, zaměstnání, typu a pořadí potratu a stáří plodu. Datová sada umožňuje provádět zejména demografickou analýzu potratovosti v dlouhé časové řadě od r. 1994.

Do Národního registru reprodukčního zdraví, modulu potratů hlásí povinně všechna gynekologická oddělení lůžkových zdravotnických zařízení bez ohledu na zřizovatele.

Při hlášení umělého přerušení těhotenství uvede praktický ženský lékař, vyjma údajů spojených s vlastní realizací potratu, všechny požadované údaje. Ostatní doplní lékař nemocničního oddělení (popř. porodnice nebo jiného specializovaného lůžkového zařízení). V případě, že umělé přerušení provádí praktický ženský lékař (v lůžkovém zařízení) uvede všechny požadované údaje sám.

Při hlášení spontánních potratů, ostatních potratů a prokázaného ektopického (mimoděložního) těhotenství hlásí požadované údaje lékař lůžkového zařízení, kde byla žena ošetřována.

Došlo-li k potratu mimo lůžkové zařízení, podá hlášení lékař, který byl potratu přítomen nebo ženu dodatečně ošetřil.

1.4 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je sumarizace počtu potratů podle dostupných kategorií a jejich další rozbor za použití dostupných stratifikačních kritérií, např.:

- Hodnocení počtu potratů ročně a sledování datového trendu.
- Stratifikace počtu potratů podle typu potratu.

1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé a využitelné pouze pro sumární hodnocení vykázaných zdravotních služeb.

1.6 Klíčová slova

NRRZ, Národní registr reprodukčního zdraví, potrat, věk ženy, druh potratu, umělé přerušování těhotenství, spontánní potrat, pořadí potratu

1.7 Klasifikace dle EuroVoc

porodnost

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 1282772
- Počet popisných atributů: 11
- Velikost: 41 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru reprodukčního zdraví (NRRZ), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a. Sada obsahuje data za češky a cizinky s trvalým pobytem na území ČR.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje primární neagregovaná data, použité transformace vybírají z data potratu pouze rok, věk žen je kategorizován do 5letých věkových skupin.

5 Atributy datové sady

1. Rok potratu

Název parametru: rok_potratu

Popis parametru: kalendářní rok, ve kterém proběhl potrat

Datový typ: numeric

Možné hodnoty: od roku 1994 do posledního uzavřeného roku

2. Kraj bydliště

Název parametru: kraj_bydliste

Popis parametru: kraj bydliště ženy

Datový typ: text

Možné hodnoty:

- 1 CZ010 – Hlavní město Praha
- 2 CZ020 – Středočeský kraj
- 3 CZ031 – Jihočeský kraj
- 4 CZ032 – Plzeňský kraj
- 5 CZ041 – Karlovarský kraj
- 6 CZ042 – Ústecký kraj
- 7 CZ051 – Liberecký kraj
- 8 CZ052 – Královéhradecký kraj
- 9 CZ053 – Pardubický kraj
- 10 CZ063 – Kraj Vysočina
- 11 CZ064 – Jihomoravský kraj
- 12 CZ071 – Olomoucký kraj
- 13 CZ072 – Zlínský kraj
- 14 CZ080 – Moravskoslezský kraj
- 15 CZ088 – cizinci
- 16 CZ099 – bezdomovci

3. Státní občanství – cizinka

Název parametru: statni_obcanstvi_cizinka

Datový typ: numeric

Popis parametru: státní občanství ženy

Možné hodnoty:

- 1 ne
- 2 ano

4. Věk ženy při potratu

Název parametru: vek_zeny

Datový typ: numeric

Popis parametru: kód věku ženy při potratu vycházející z [číselníku věkových skupin](#)

Možné hodnoty: kódy věků pro věkové kategorie: méně než 19 let, 20–24 let, 25–29 let, 30–34 let, 35–39 let, 40 a více let.

5. Vzdělání ženy

Název parametru: vzdeleni

Datový typ: numeric

Popis parametru: nejvyšší dokončené vzdělání ženy

Možné hodnoty:

- 1 základní neukončené
- 2 základní ukončené

- 3 střední odborné
- 4 úplné střední odborné
- 5 úplné střední všeobecné
- 6 bakalářské
- 7 vysokoškolské
- 0 nezjištěno

6. Rodinný stav

Název parametru: rodinny_stav

Datový typ: numeric

Popis parametru: rodinný stav ženy

Možné hodnoty:

- 1 svobodná
- 2 vdaná
- 3 rozvedená
- 4 ovdovělá
- 5 družka
- 0 nezjištěno

7. Zaměstnání

Název parametru: zamestnani

Datový typ: numeric

Popis parametru: zaměstnání ženy

Možné hodnoty:

- 0 osoby bez pracovního poměru (nepracující, studující)
- 1 vedoucí a řídicí pracovník
- 2 vědecký a odborný duševní pracovník
- 3 technický, zdravotnický a pedagogický pracovník
- 4 nižší administrativní pracovník
- 5 provozní pracovník ve službách
- 6 kvalifikovaný zemědělský a lesní dělník
- 7 řemeslník a kvalifikovaný dělník
- 8 obsluha strojů a zařízení
- 9 pomocný a nekvalifikovaný pracovník

8. Druh potratu

Název parametru: druh_potratu

Datový typ: numeric

Popis parametru: druh potratu

Možné hodnoty:

- 1 spontánní
- 2 ektopické těhotenství
- 3 umělý
- 4 ostatní

9. Stáří plodu v týdnech

Název parametru: stari_plodu

Datový typ: numeric

Popis parametru: stáří plodu v týdnech při potratu

Možné hodnoty:

- 1 do 8. tt
- 2 9.–12. tt
- 3 13.–24. tt
- 4 nad 24. tt

10. Počet předchozích umělých přerušení těhotenství (UPT)

Název parametru: pocet_predch_UPT

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet předchozích umělých přerušení těhotenství u dané ženy

Možné hodnoty:

- 0 žádný předchozí UPT
- 1 1 předchozí UPT
- 2 více než 1 předchozí UPT

11. Počet předchozích spontánních potratů

Název parametru: pocet_predch_spont_potratu

Datový typ: numeric

Popis parametru: počet předchozích spontánních potratů u dané ženy

Možné hodnoty:

- 0 žádný předchozí spontánní potrat
- 1 1 předchozí spontánní potrat
- 2 více než 1 předchozí spontánní potrat